

09.02.2013 г. / 09:18:49

Вяра

22.02 по еретическия, †9 февруари по църковния календар - Свети мъченик Никифор. Св. свещеномъченици Маркел, епископ на Сицилия и Филагрий, епископ Кипърски

**Страданието на свети мъченик
Никифор († ок. 257 г.)**

*Свети мъченик Никифор
Антиохийски. Фрагмент от стара
стенорис. Косово, Сърбия*

Във великата Антиохия Сирийска живеели презвитерът на име Саприкий и обикновеният гражданин Никифор. Те

изпитвали такава любов един към друг и били така задружни, че някои ги мислели за родни братя.

След толкова дългогодишна дружба дяволът, който ненавижда всичко добро, им завидял и посял у тях такива плевели на вражда, че те не искали дори и на улицата да се срещнат; дотолкова се били възненавидели; и както преди помежду им царели любов и дружба, така след това, под действието на сатаната, помежду им се разгоряла ненавист един към друг.

След като доста дълго време живели в ненавист и вражда, Никифор дошъл на себе си и разбрал, че тази вражда е посята от дявола; започнал да умолява приятели и съседи да идат при презвитер Саприкий и да го помолят да прости на него, каещия се, и да го обикне с предишната любов; презвитерът обаче не пожелал да изостави враждата си.

Тогава Никифор отново изпратил други едни приятели със същата молба, но презвитерът и тях не поискал да ги чуе. Той отхвърлил и за трети път изпратените при него, не послушал молбата им, не склонил на милост и не простил на брата си, който смирено търсел неговата прошка. Тъкмо обратното - ожесточил сърцето си и останал неумолим, забравил думите на нашия Господ Иисус Христос, Който е казал: "прощавайте, и простени ще бъдете". И още: "ако принасяш дара си на жертвеника, и там си спомниш, че брат ти има нещо против тебе, остави дара си там пред жертвеника и иди първом се помири с брата си, и тогава дойди и принеси дара си"; а също и: "ако простите на човеците съгрешенията им, и вам ще прости Небесният ви Отец".

Тогава Никифор, като видял, че презвитер Саприкий не желае да приеме ходатайствата, отишъл той самият, паднал в краката му и казал:

- Прости ми, отче, заради Господа ми прости!

А Саприкий дори и не го погледнал; той бил немилостив човек и у него нямало нито любов, нито страх Божий - като християнин и презвитер той и без да го молят, е бил длъжен да прости на брата си. Никифор не получил прошка от презвитера и си тръгнал отхвърлен и посрамен.

По онова време - при царуването на Валериан и Галиен-Саприкий, като християнин, също бил заловен и отведен при игемона за изтезания.

Игемонът го запитал:

- Как се казваш?

- Наричам се Саприкий - отвърнал той.

- От какъв род си? - запитал хегемонът.

- Аз съм християнин - отвърнал Саприкий.

- Клирик ли си? - отново запитал хегемонът.

- Презвитер съм - отвърнал Саприкий.

Тогава игемонът казал:

- Нашите царе, владетелите на тази страна и на всичките римски предели, Валериан и Галиен, са заповядали тези, които се наричат християни, да принесат жертва на безсмъртните богове. Който пък с презрение отхвърли царската заповед, той нека да знае, че след най-различни мъки ще бъде осъден на страшна смърт.

След тези думи Саприкий, изправен пред хегемона, казал:

- Игемоне! Ние, християните, имаме за свой Цар Христа Бога, защото само Той е Истинен Бог и Създател на небето и

земята, на морето и на всичко онова, което е в тях; а пък всичките езически богове са бесове и трябва да бъдат унищожени от лицето на земята. Те са дело на човешки ръце и на никого не могат да помогнат.

Тогава разгневеният игемон заповядал да го разтегнат на колелото и да го измъчват без жал. Изтезаваният Саприкий му казвал:

- Ти имаш власт над тялото ми, но над моята душа нямаш никаква власт - над нея има власт единствено Създалият я Иисус Христос.

След това Саприкий мъжествено изтърпял всичките мъки, които му причинявали.

Като видял, че е непреклонен, жестокият съдия прочел над него такава смъртна присъда:

- Презвитерът Саприкий, който презря царската заповед и не пожела да принесе жертва на безсмъртните богове, и не се откажа от християнските заблуди, заповядваме да бъде посечен с меч.

Когато Саприкий отивал на смърт с надеждата, че ще получи небесния венец на мъченичеството, блаженият Никифор, като чул за това, побързал да го пресрещне, паднал в краката му и казал:

- Мъчениче Христов, прости ми, сгреших пред тебе!

Но той не му отвърнал нищо, защото сърцето му, както и преди, било обзето от бесовската злоба.

По-нататък по пътя свети Никифор отново паднал в краката на Саприкий с думите:

- Мъчениче Христов, прости ми каквото съм съгрешил пред

тебе като човек; ето, ти ще получиш небесен венец от Христа, тъй като не се отрече от Него, а изповяда Неговото свято име пред мнозина.

Но Саприкий, ослепен от ненавист и безсърдечие, оставал неумолим, и въобще нямал намерение да му прощава. Той дори дума не отвърнал на своя събрат, който го умолявал, та чак мъчителите му се учудили от ожесточението на Саприкий и казали на Никифор:

- Никога не сме виждали толкова безразсъден човек като тебе - той вече отива на смърт, а ти продължаваш все по-усърдно да го умоляваш - нима след смъртта си той ще може някак да ти навреди? И защо ти е притрябвало да се помиряваш с някого, който след малко ще умре?

На това свети Никифор им отвърнал:

- Вие не знаете какво измолвам аз от Христовия изповедник, но Бог знае.

Като отишли на мястото, където Саприкий трябвало да бъде посечен с меч, свети Никифор отново се обърнал към него:

- Моля те, мъчениче Христов - казал той, - прости ми, ако като човек с нещо съм съгрешил пред тебе. Писано е: "искайте, и ще ви се даде"- и ето, затова аз те моля - дай ми прошка!

Но неговият коравосърдечен приятел Саприкий не склонил и пред тези молби; той не си спомнил думата на Господа: "възлюби Господа, Бога твоего, с всичкото си сърце... възлюби ближния си като себе си", а като запушил ушите на сърцето си, останал като глуха аспида, отхвърляйки молбите на онзи, който го заклинал. Така Саприкий не проумял реченото в Евангелието, че който прощава на ближния си, той ще бъде опростен, и не послушал думите на Господа: "с каквата мярка

мерите, с такава ще ви се отмери”. Ето защо Господ, праведният Съдия, със Своя справедлив съд вдигнал благодатта Си от Саприкий и той веднага отпаднал от Господа и се лишил от изплетения за него венец на мъченичество.

Когато мъчителите казали на Саприкий:

- Преклони колена, за да отсечем главата ти - той попитал:
- За какво искате да ме посечете?

Войниците му отвърнали:

- За това, че не пожела да принесеш жертва на боговете и не послуша царската заповед заради някакъв човек, наречен Христос.

Като чул това, окаяникът Саприкий им казал:

- Не ме убивайте, аз ще изпълня това, което са наредили царете: ще се поклоня на боговете и ще им принеса жертва.

Така ненавистта заслепила сърцето на Саприкий! Тя го откъснала от Божията благодат и той, който измъчван не се отрекъл от Христа, сега, вместо вече да приеме мъченическия венец на славата, се отрекъл от вечния живот и станал отстъпник.

Като чул безумните думи на Саприкий, Никифор започнал със сълзи на очи да го умолява:

- Не прави това, възлюбени братко! Не се отричай от нашия Господ Иисус Христос! Не губи небесния венец, който изплете за себе си сред страданията! Ето, Владиката Христос е при вратата, Той пак ще ти се яви и ще те дари с вечен живот заради тази временна смърт, която дойде да приемеш на това място.

Но Саприкий не чувал молбите му - той бързал към вечната

смърт, губейки едновременно безкрайния живот, който щял да получи с един удар на меча.

А свети Никифор, като видял, че Саприкий съвсем е отпаднал от светата вяра и се е откъснал от Христа, Истинния Бог, започнал на висок глас да вика към мъчителите:

- Аз съм християнин и вярвам в нашия Господ Иисус Христос, от Когото Саприкий се отрече! Затова посечете мене вместо Саприкий!

Войниците не смеели да го умъртвят без заповед от игемона и много се учудвали, че той доброволно се предава на смърт, викайки напълно свободно:

- Аз съм християнин и няма да принеса жертва на вашите богове!

Тогава един от мъчителите отишъл при игемона и му доложил, че Саприкий е обещал да принесе жертва на боговете, но има един - прибавил той, - който иска да умре за така наречения Христос, поради което вика високо:

- Аз съм християнин, на вашите богове няма да принеса жертва и царските заповеди няма да изпълня!

Игемонът като чул това, заповядал да пуснат Саприкий на свобода и вместо него да посекат Никифор. Така светият мъченик бил умъртвен за Христа - на деветия ден от месец февруари- и радостен заминал при Христа Господа, за да приеме от Неговата десница венеца на победата и да застане пред Него в лика на светите мъченици, които прославят Отца и Сина и Светия Дух, Единия Бог в Троица, на Когото подобава чест и поклонение, слава и величие навеки, Амин.

Тропарь мученика Никифора, из Антиохии Сирской

глас 4

Мученик Твой, Господи, Никифор,/ во страдании своем венец
прият нетленный от Тебе, Бога нашего,/ имея бо крепость
Твою,/ мучителей низложи,/ сокруши и демонов немощная
дерзости. Того молитвами/ спаси души наша.

Кондак мученика Никифора, из Антиохии Сирской

глас 1

Любве союзом связався, Никифоре,/ разрушил еси яве злобу
ненависти/ и мечем во главу твою усечен был еси,/ мученик
Божественный воплощагося Спаса,/ Егоже о нас моли,
поющих славную память твою.

Кондак мученика Никифора

глас 3

Вперився, славне, Господнею любовью/ и Сего славный
Крест на рамо взем, посрамил еси диаволи козни,/ пострадал
еси даже до смерти/ и истины явился еси победоносец,/
оружник и таинник Божия благодати.

*Светите свещеномъченици Маркел,
епископ на Сицилия, и Филагрий,
епископ Кипърски. Фрагмент от
миниатюра в стара ромейска
минология (месецослов).
Константинопол*

В памет на светите свещеномъченици Маркел, епископ на Сицилия, и Филагрий, епископ Кипърски (I в.)

Светите свещеномъченици Маркел и Филагрий били ученици на свети апостол Петър. По време на земния живот на Христа свети Маркел живеел в град Антиохия. Като чул за чудесата на Господа, той пристигнал от Антиохия в Иерусалим, за да Го види, и тогава се запознал със свети апостол Петър. След възкресението на Христа свети Маркел бил поставен от апостола за Сицилийски епископ и там завършил живота си мъченически, след като обърнал множество езичници към Христа. Свети Филагрий бил епископ на остров Кипър, проповядвал ревностно вярата в Христа и, като претърпял поради това много мъчения, заминал при Господа.

ЧЕТИ-МИНУТИ

{{_LINK1_}}